

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Oleg Sternioală

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Constantin Benderschi,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Artur Istrati împotriva lui
Constantin Benderschi cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2018, prin care a fost
restituită ca tardivă și depusă de o persoana neîmputernicită cererea de apel declarată
de către reprezentantul lui Constantin Benderschi, avocatul Tatiana Panco, împotriva
hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24 iulie 2017,

c o n s t a t ă :

La 18 noiembrie 2016 Artur Istrati a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Constantin Benderschi cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit recipisei din 09 octombrie
2013 i-a împrumutat lui Costantin Benderschi suma de 4000 euro pe un termen de o
lună.

A menționat că pârâtul nu și-a onorat obligațiile privind achitarea datoriei în
termenul stabilit și până în prezent refuză să restituie benevol suma împrumutată.

În cadrul examinării cauzei reclamantul și-a modificat cerințele solicitând
încasarea din contul pârâtului a datoriei în sumă de 4000 euro, a dobânzii de
întârziere în sumă de 2098,3 euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24 iulie 2017 acțiunea a
fost admisă integral și a fost încasat din contul lui Constantin Benderschi în
beneficiul lui Artur Istrati a sumei de 4000 euro cu titlu de datorie și a sumei de
2098,3 euro cu titlu de dobândă de întârziere, iar în total a sumei de 6098, 3 euro. A
fost încasat din contul lui Constantin Benderschi în beneficiul lui Artur Istrati a sumei
de 4063 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 22 decembrie 2017 reprezentantul lui Constantin Benderschi, avocatul
Tatiana Panco, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț
sediul Briceni din 24 iulie 2017, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii
primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2018 a fost restituit ca
tardiv și depus de o persoană neîmputernicită apelul declarat de către Constantin
Benderschi prin intermediul avocatului Tatiana Panco.

La 29 martie 2018 Constantin Benderschi a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2018, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, motivând că de existența litigiului recurentul a aflat în luna noiembrie 2017, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă de către avocatul Tatiana Panco, care urma să prezinte cererea de apel motivată și mandatul în cadrul ședinței de judecată după luarea cunoștinței cu copia hotărârii primei instanțe.

A indicat că la ședința de judecată stabilită pentru data de 28 februarie 2018, ora 11:00, din cauza condițiilor climaterice nefavorabile și fiind antrenată în altă ședință de judecată avocatul Tatiana Panco a fost în imposibilitate de a se prezenta, expediind prin fax în adresa Curții de Apel Bălți o cerere de amânare a ședinței de judecată, însă cererea a fost ignorată de către instanță, încheierea contestată fiind emisă în lipsa recurentului încălcându-i drepturile legale.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la data de 12 martie 2018, instanța de apel a expediat în adresa recurentului copia încheierii contestate, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia de către ultimul, din care considerente recursul declarat la data de 29 martie 2018 se consideră a fi depus în termen.

La 10 aprilie 2018 în adresa intimatului Artur Istrati fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Constantin Benderschi cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că la data de 18 noiembrie 2016 Artur Istrati a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Benderschi cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24 iulie 2017 acțiunea a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 decembrie 2017 avocatul Tatiana Panco în interesele lui Constantin Benderschi a contestat-o cu apel nemotivat.

Urmare, Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 28 februarie 2018 a restituit ca tardiv și depus de către o persoană care nu este în drept să declare apel, apelul declarat de către avocatul Tatiana Panco, în interesele lui Constantin Benderschi.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, prin încheierea din 28 februarie 2018, legal și întemeiat a dispus restituirea apelului.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la prevederile enunțate, instanța de recurs constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Edineț sediul Briceni a fost pronunțat la 24 iulie 2017, prin urmare termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 23 august 2017.

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii Judecătorei Edineț sediul Briceni din 24 iulie 2017 a fost depus de către reprezentantul lui Constantin Benderschi, avocatul Tatiana Panco, numai la 22 decembrie 2017, prin urmare cu depășirea termenului legal.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin.(1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 24 iulie 2017 în lipsa pârâtului-recurent, însă la materialele dosarului există probe ce demonstrează realizarea obligației instanței de fond privind citarea legală a pârâtului pentru ședințele de judecată.

În contextul dat Colegiul notează că pârâtul Constantin Benderschi la examinarea cauzei în prima instanță, a fost citat pentru ședința de judecată din 26 ianuarie 2017, pe adresa r-nul Călărași s. Răciula (f.d. 19).

Astfel, înștiințarea expediată în adresa lui Constantin Benderschi, prin intermediul oficiului poștal, a fost remisă instanței de judecată cu mențiunea „necunoscut” (f.d. 19 B).

Luând în considerație acest fapt, la 26 ianuarie 2017 prima instanță a expediat în adresa CRIS „Registru” demers, prin care a solicitat informații privind domiciliul lui Constantin Benderschi (f.d. 15).

Conform răspunsului CRIS „Registru”, Direcția acte de identitate nr. 495 din 01 februarie 2017, sa stabilit că Constantin Benderschi are domiciliul în r-nul Briceni, s. Medveja (f.d. 20).

Colegiul menționează că actele procesuale au fost expediate în conformitate cu legislația în vigoare la adresa cunoscută, precum și indicată de către recurent în recipisă, or, ultimul nu a prezentat instanței probe, care ar confirma schimbarea domiciliului și nu a specificat că locuiește la o altă adresă decât cea la care a fost înștiințat.

Astfel, Colegiul consideră irelevant argumentul recurentului Constantin Benderschi precum că nu a fost înștiințat despre desfășurarea procesului, în condițiile când materialele cauzei demonstrează contrariul (f.d. 32).

În această ordine de idei, instanța de recurs respinge afirmația recurentului cu referire la faptul că despre existența litigiului a cunoscut în luna noiembrie 2017, or, materialele cauzei denotă contrariul, dânsul cunoștea despre examinarea cauzei respective și urma să întreprindă măsuri în vederea prezentării în ședința de judecată, iar ulterior să cunoască și despre soluția adoptată de instanță și să o conteste în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Constantin Benderschi nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în interiorul termenului acordat de legiuitor și urmează să-și asume răspunderea pentru aceste fapte, iar instanța de apel corect a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, în condițiile în care nu a fost solicitată repunerea în termen.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Cod de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Totodată, Colegiul reține că temei pentru restituirea cererii de apel au servit și prevederile art. 369 alin. 1) lit.d) Cod de procedură civilă, potrivit cărora, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

După cum s-a constatat, la 22 decembrie 2017 avocatul Tatiana Panco, în interesele recurentului Constantin Benderschi, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.50).

Articolul 360 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă prevede că, sunt în drept să declare apel reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Potrivit art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă, împuternicirile date avocatului se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în instanța de judecată, potrivit articolului 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului numai în procesele civile.

Astfel, în circumstanțele relevate și în contextul normelor de drept enunțate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de

Justiție consideră că instanța de apel corect a dispus restituirea apelului declarat de avocatul Tatiana Panco în interesele recurentului Constantin Benderschi, în baza art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă.

Or, la depunerea cererii de apel nemotivate, avocatul Tatiana Panco nu a anexat mandatul eliberat de Constantin Benderschi, care ar confirma împutericirile avocatului de a semna și depune cererea de apel.

Colegiul constată ca neîntemeiat motivul invocat de către recurentul Constantin Benderschi privind amânarea ședinței de judecată stabilite pentru data de 28 februarie 2018, or, cererea de amânare depusă, nu a eliberat avocatul Tatiana Panco în demonstrarea legalității acțiunilor sale, prin prezentarea mandatului cu specificarea dreptului de a de a depune cerere de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Constantin Benederschi.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2018 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Artur Istrati împotriva lui Constantin Benderschi cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic